

VREDESGEBED VOOR STAD EN WERELD. Groenmarktkerk, maandag 7 januari 2002.

Beste vrienden en vriendinnen,

In dit prachtige bijbelstuk staat werkelijk alles wat van belang is voor ons werk hier aan de Nieuwe Groenmarkt. Als we deze zinnen eens als motto van het komende, nieuwe jaar zouden nemen. Dit nieuwe jaar, waar we elkaar heel veel zegen en heil voor toewensen; zowel op persoonlijk als op maatschappelijk vlak

Het jaar 2001 dat achter ons ligt is *het jaar van 11 september*, de aanslag op New York, met alle gevolgen van dien. De wereld is hevig door elkaar geschud, het rommelt, er is oorlog, er is groeiende haat, er is onverdraagzaamheid en onderdrukking. De armoede druipt eraf in heel veel gebieden in de wereld, en hier kunnen we de weelde van de vrijheid niet aan. Ik heb het idee dat in onze westerse wereld de onverschilligheid is toegenomen, de zorg voor elkaar neemt af, wat ons sociaal samenbindt in onze samenleving staat op het spel. Kleine groepjes criminelen en irritante groepen jongeren die de dienst uit lijken te maken op de Schiphollijn bijvoorbeeld, of in onze eigen stad. Vorige week hoorde ik dat een aantal van die knapen hier in Haarlem op klaarlichte dag in het huis van een oude vrouw waren binnengedrongen, haar hadden vastgebonden en haar spulletjes hadden meegenomen. Tot 's avonds heeft ze op die stoel vastgebonden gezeten. Nu is ze helemaal van slag. Een ander voorbeeld: we steken massaal vuurwerk af met oud en nieuw, maar we zijn te beroerd om de dag erna onze rotzooi op te ruimen. Kijk maar eens wat voor troep het in de stad is. 'Wat kan mij het schelen, de ander, de gemeente ruimt het wel op.' Deze mentaliteit is volgens mij groeiende, en de gezagsdragers (de politiek, de politie), ze staan erbij met de handen in het haar. Gevaarlijke partijen spinnen garen bij deze maatschappelijke onvrede

Of ik me nu ontpop tot een soort moraalridder? Nee, maar ik signaleer teveel slechte dingen, èn ik zie te weinig *tegenbeweging* tegen deze fatale onverschilligheid, tegen cynisme en egoïsme: als ik het maar goed heb, teveel staat het ik voorop, te weinig klinkt 'wij samen'. Mensen doen over het algemeen te gemakkelijk over deze ontwikkelingen, vind ik. 'Het loopt niet zo'n vaart', hoor ik iets teveel. Maar, een samenleving kan uit koers raken, kan haar sociale wortels kwijtraken.

Het slechte en het goede, ze staan inderdaad altijd tegenover elkaar. Ook in onszelf zitten die twee kanten. Want je kunt niet zeggen: die zijn slecht en wij zijn goed. Dat kwaad en die haat hebben ook ons te pakken. Waar dat uit blijkt? Dat we namelijk heel heimelijk het kwaad dat we waarnemen met ander kwaad willen vergelden, zo zitten mensen blijkbaar in elkaar als ze niet gecorrigeerd worden. We nemen wraak tegen degenen die aan onze rijke spullen zitten (de grote macht en het grote geld, verbeeld in die twee torens in NY). Maar, wraak vermeerdert het kwaad en op die manier komt nooit *die tegenbeweging van het goede* op gang.

Paulus schrijft over deze tegenbeweging van het goede aan zijn gemeente in Rome. Laten we die woorden van hem volop toepassen in de dagen van nu en in ons eigen leven. We kijken er nog eens naar. Het gaat over liefde, ijver, over spirit en daadkracht. Het gaat over vreugde. Blij zijn met blije mensen: kunnen we dat? Onbaatzuchtig blij zijn voor en met een ander? Zodat de ander kan groeien naar zijn of haar bronnen. Dat is moeilijk hoor. Huilen met degenen die huilen, zo dicht bij de ander zijn!? Leven in harmonie. Niet vergelden, ook niet heimelijk. De wraak aan God laten. Wreekt God dan? Neen, maar wel in die zin, dat het kwaad niet het laatste woord heeft, eens zal het goede zegevieren, eens zal *de Goede* (een naam voor God) het heft in handen krijgen en zal het goede regeren wereldwijd.

Zo formuleert Paulus de tegenbeweging tegen cynisme en onverschilligheid. Steeds opnieuw kiezen we er voor om deze weg te gaan, ondanks onszelf. Het is een andere en nieuwe manier van omgaan met de mensen en met jezelf. Niet, bekijk het maar, maar 'als uw vijand honger heeft, geeft hem te eten, als hij dorst heeft, geef hem dan te drinken.' Niet zomaar iemand is dus die ander, nee, je vijand, je tegenstrever, de verzieker, degene die altijd tegenstribbelt! Lieve mensen, dat vraagt veel van ons, ook om de vijand die in een ieder van ons zit, te weerstaan. Maar we kunnen het, omdat de Goede er zelf garant voor staat. Alles wat we op deze Groenmarkt doen staat in het teken van die overwinning. 'Laat u niet overwinnen door het kwade, maar overwin het kwade door het goede.' Een heel goed en gezegend 2002.

Jurjen Beumer

Haarlem, 7 januari 2002 (preek117, gelezen werd Romeinen 12:9-21)